Verslag van de vergadering van de Coördinatie Commissie voor de Integratie en de Vrijhandelszone op 5 september 1957.

1. De Voorzitter vangt de vergadering aan met een bespreking van de procedure van de beantwoording van het voorlopig verslag van de Tweede Kamer over het Verdrag voor de EEG.

De Memorie van Antwoord moet 15 september a.s. gedrukt zijn. De Kamer zal het Verdrag van 1 t/m 4 oktober behandelen. De Voorzitter stelt voor dat de Ministerraad, gezien de tijdnood waarin deze verkeert, de Memorie van Antwoord niet zal behoeven te fiatteren. Volstaan zal kunnen worden met een goedkeuring door de Ministers van de antwoorden die door hun eigen Departementen zijn opgesteld. De meest betrokken Ministers zullen de totale tekst bovendien ter visie krijgen.

De Voorzitter wijst erop dat in het voorlopig verslag vele malen op de gebruikelijke wijze naar voren wordt gebracht dat het bedrijfsleven onvoldoende is ingeschakeld geweest. De Voorzitter stelt voor dat in het antwoord duidelijk zal worden gesteld dat de S.E.R.-commissie geacht kan worden het gehele bedrijfsleven te vertegenwoordigen. De regering heeft bij haar onderhandelingen met de adviezen van deze commissie rekening gehouden, doch de noodzaak van het compromis maakte het noodzakelijk dat van deze desiderata af en toe moest worden afgeweken. Terwille van het verloop der onderhandelingen werd de geheimhoudingsplicht aan de leden van de commissie opgelegd. Door de regering moest er echter van uitgegaan worden dat de leden van de commissie op de hoogte waren van de wensen van de betrokken belangengroepen.

In het voorlopig verslag wordt voorts een voorstel genoemd volgens hetwelk in de goedkeuringswet gesteld wordt dat ervan wordt uitgegaan dat de partnerlanden bij de uitvoering van het verdrag rekening zullen houden met de bijzondere demografische structuur van Nederland. De juridische kant van dit voorstel wordt op dit moment bij Buitenlandse Zaken bezien. De Voorzitter vermoedt dat aan een dergelijk "voorbehoud" geen materiële betekenis moet worden toegekend.

2. Naar aanleiding van het gesprek met de heer Maudling wordt over een aantal punten nader van gedachten gewisseld.

Het is de bedoeling dat de heer Linthorst Homan in de Interim Commissie in Brussel de inhoud van het gesprek met de heer Maudling zal weergeven.

Naar aanleiding van een desbetreffende vraag van de heer Van der Lee merkt de Voorzitter op dat hij de produktsgewijze benadering van de landbouwproblemen in zijn gesprek met de heer Maudling niet geheel heeft uitgesloten, omdat men uiteindelijk hieraan niet zal

kunnen ...

© NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2851
http://resources.huygens.knaw.nl/europeseintegratie/doc3632
NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2851

kunnen ontkomen indien men regelingen ter verruiming van de afzet wil treffen. De Voorzitter heeft echter tevens gesteld dat door produktsgewijze benadering aan de essentie van de Nederlandse wensen niet kon worden voldaan. Een verruiming van de afzet zal immers in eerste instantie moeten worden mogelijk gemaakt door een institutionele procedure, waarbij de correctie op het nationale landbouwbeleid van een der landen wordt mogelijk gemaakt.

De heer Maudling wekte de indruk te begrijpen dat bij handhaving van het huidige Engelse standpunt de Vrijhandelszone niet tot stand zou komen. Het is niet waarschijnlijk dat de Engelsen op de Ministersconferentie op 15 oktober reeds met nieuwe voorstellen zullen komen. Vermoedelijk zullen op 15 oktober de gesprekken zich beperken tot procedurele kwesties en tot een uitwisseling van officiële concrete standpunten. Nadien zullen de onderhandelingen eerst aanvangen. Hoewel niet vaststaat dat het de bedoeling van de Engelsen is dat de heer Maudling formeel leiding zal geven aan de besprekingen, ligt het wel in de bedoeling dat deze in feite een stimulerende en leidende rol zal vervullen.

Het wordt door de vergadering niet gewenst geacht dat er in de Interim Commissie op aan wordt gestuurd dat het overleg tussen de Zes vóór 15 oktober met een gemeenschappelijk standpunt wordt afgesloten. Gevreesd wordt dat men zich hierdoor teveel zou moeten vastleggen op een gemeenschappelijk standpunt en dat dit standpunt geforceerd tot stand zou komen. Gezien de recente berichten uit Bonn, waarin tot uiting komt dat de Duitsers op Buitenlandse Zaken geneigd zouden zijn om aan de Frans-Italiaanse verlangens tegemoet te komen, schijnt het dat de kans op het bereiken van een redelijk gemeenschappelijk standpunt op korte termijn niet zo groot is. De informaties van het Duitse Ministerie van Economische Zaken zijn echter iets hoopvoller. De Voorzitter verzoekt in verband hiermede de delegatieleden van de Interim Commissie, om indien mogelijk, de Duitsers informeel duidelijk te maken dat een positieve houding van de Duitsers door Nederland van groot belang wordt geacht voor de totstandkoming van de Vrijhandelszone.
De Voorztter wijst er voorts op dat het in de bedoeling ligt dat intern vóór 15 oktober het Nederlandse standpunt aan de hand van het Memorandum voor de Werkgroep Gemeenschappelijke Markt van de Interim Commissie zoveel mogelijk zal worden uitgewerkt, zodat Minister Luns op 15 oktober concrete voorstellen in de vergadering van Ministers van de OEES kan indienen. Daartoe zullen vóór 15 oktober in de Coördinatie Commissie nog notities ter sprake worden gebracht, die aansluiten bij de in het betreffende memorandum genoemde punten. De verklaring, die Minister Luns zal afleggen, zou o.m. kunnen bevatten het Nederlandse standpunt ten aanzien van de harmonisatie der tarieven, de landbouw, de inschakeling van de overzeese gebiedsdelen en de institutionele spelregels. Zij zal vergezeld gaan van een opmerking over de positie van de Zes ten opzichte van de andere partners van de OEES en

NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2851

de mate waarin het Nederlandse standpunt aan dat van de partners van de Zes gebonden zal zijn.

3. Vervolgens wordt het memorandum voor de Werkgroep van de Gemeenschappelijke Markt voor de Interim Commissie besproken. Het is de bedoeling dat dit memorandum zal worden ingediend in de Interim Commissie en door de heer Linthorst Homan zal worden toegelicht. De belangrijkste punten ervan zullen tevens in de Memorie van Antwoord over het EEG-verdrag worden verwerkt.

De volgende opmerkingen worden over het memorandum gemaakt:

(ad punt 1). De heer Brouwers wijst erop dat een tariefafbraak volgens het tempo van de EEG impliceert dat een snellere afbraak in de Vrijhandelszone, waarbij Frankrijk in een uitzonderingspositie wordt geplaatst, niet mogelijk wordt geacht. De Voorzitter interpreteert de tekst als volgt: In principe staan wij gelijke afbraaksystemen in de EEG en Vrijhandelszone voor. Indien in de EEG een etappe wordt verlengd zal dit ook in de Vrijhandelszone geschieden. Mocht de overgang van de eerste naar de tweede etappe langer dan zeven jaar duren op grond van arbitragebeslissingen, dan is het waarschijnlijk dat gestreefd zal worden naar een speciale behandeling van het land of de landen die een vertraging veroorzaken, zodat de andere landen van de Zes en de niet-Zes landen van de OEES in de Vrijhandelszone kunnen voortgaan met de afbraak.

(ad punt 3). De paragraaf over het dienstenverkeer wordt in dier voege veranderd dat het duidelijk wordt dat Nederland wel een regeling voor de vrijmaking van het dienstenverkeer wenst, doch deze niet als voorwaarde stelt. Met de specifieke belangen in de personen-, diensten- en kapitaalsector moet bij een dergelijke regeling rekening worden gehouden.

(ad punt 5). Op verzoek van de heer Grooters zal de paragraaf over de betalingsbalansmoeilijkheden in dier voege gewijzigd worden dat volgens het Nederlandse standpunt de eventuele mogelijkheid van concours mutuel in de vorm van financiële bijstand t.z.t. nader onder ogen ware te zien aan de hand van de vraag of en zo ja in hoeverre het EBU-verdrag aanpassing aan de eisen van de Vrijhandelszone zou dienen te ondergaan.

(ad punt 8). In de landbouwparagraaf zal worden opgenomen dat het landbouwbeleid van een ander land moet kunnen worden gecorrigeerd indien dit beleid schadelijk is voor de afzet van die produkten waarvoor producenten van andere landen structureel aangewezen zijn. Hierdoor wordt het streven naar een betere specialisatie in de tekst tot uitdrukking gebracht.

(ad punt 9). De tekst zal in dier voege gewijzigd worden dat duidelijk wordt dat Nederland meerderheidsbeslissingen noodzakelijk acht, doch dat deze meerderheidsbeslissingen gebaseerd dienen te zijn op de aanbevelingen van een onafhankelijk orgaan.
De heer Hartogh wijst erop dat in Parijs gebleken is dat de meeste delegaties wel voor een onafhankelijk orgaan geporteerd zijn doch niet in die zin dat de leden van dit orgaan....

NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2851

orgaan onafhankelijk beslissingen van hun regeringen zouden kunnen nemen.

(ad punt 10). Het lijkt beter in het memorandum geen mededeling te doen over procedurele kwesties met betrekking tot de onderontwikkelde Europese landen. Wel kan de heer Linthorst Homan in de Interim Commissie opmerken dat de Staatssecretaris aan de heer Maudling heeft voorgesteld om de onderontwikkelde landen eerst in een later stadium bij de onderhandelingen te betrekken. Voorts kan de heer Linthorst Homan ook verklaren dat het naar Nederlands inzicht van belang is ten aanzien van een eventuele binding met deGemenebestlanden een afwachtende houding aan te nemen, aangezien er tekenen zijn die erop wijzen dat deze landen in toenemende mate geinteresseerd zijn in een inschakeling bij de Vrijhandelszone.

(ad punt 11). De Voorzitter stemt ermede in dat volgens het officiële Nederlandse standpunt de overzeese gebiedsdelen bij de Vrijhandelszone geassocieerd moeten worden. Hijzelf heeft tegenover de heer Maudling als zijn persoonlijke mening te kennen gegeven dat hij de inschakeling van deze gebieden niet noodzakelijk achtte, vooral omdat hij de complicaties van een associatie van deze gebieden ernstig acht. Hij erkent echter dat een standpunt ten gunste van de inschakeling van de overzeese gebiedsdelen aantrekkelijk is vanwege onze afzetmogelijkheden aldaar, de landbouwregeling die erdoor noodzakelijk wordt en omdat een druk van de dominions op Engeland om tot een binding met de Vrijhandelszone te geraken, in de toekomst niet uitgesloten moet worden geacht.

4. Het Memorandum voor de Werkgroep Gemeenschappelijke Markt van de Interim Commissie zal naar de S.E.R.-commissie worden verzonden.

Na enige gedachtenwisseling omtrent de problematiek van het inschakelen van het bedrijfsleven komt de vergadering tot de conclusie dat de commissie meer moet worden ingeschakeld dan tijdens de voorbereidingen voor de Gemeenschappelijke Markt.

5. Met betrekking tot de recente Franse financiële maatregelen merkt de Voorzitter op dat hij deze gunstig acht voor de E.E.G.. Hij zal een notitie hierover aan de Coördinatie Commissie laten verzenden.

6. De heer Fock wijst erop dat in de Interim Commissie op korte termijn voorbereidingen dienen te worden getroffen over zetel van en personeelsvoorziening in de EEG.
In verband hiermede merkt de Voorzitter nog op dat Minister Luns een nota aan de Ministerraad heeft gericht waarin wordt voorgesteld dat Nederlandse ambtenaren op voor hen aantrekkelijke voorwaarden in dienst van internationale organisaties kunnen worden opgenomen door bijv. de nationale pensioenregeling te doen continueren.

De eerstvolgende vergadering van de Coördinatie Commissie zal plaatsvinden op 19 september a.s. om 10 uur.

NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2851